

Üçüncü Adam

www.ucuncuadam.wordpress.com'un hediyesidir. Para ile satılmaz.

"Gizlice"
İzlenen Sahneler

Bedia Hanım

"Bağlı Sandalye"de
Karpuz Yemişe Dönmek

Muhteşem DURUKAN

Halk; "En Kötü Kadını" Seçti

Üçüncü Adam

türk sineması e-dergi

Genel Yayın Yönetmeni
Erhan TUNCER

Grafik Tasarım ve Uygulama
Gürkan BAYAR

Dış Kaynak ve Ulaşım
R. Çağlar KÖKNAROĞLU

www.ucuncuadam.wordpress.com

İçindekiler

3-4 "Gizlice" İzlenen Sahneler

Not Defteri - Muhteşem DURUKAN 5

6-7 Unutulmaz Karakterler ve Sahneler

Üçüncü Adam Anket 8

90'ların başında çocuk olanlar bilirler, televizyonda yayınlanan filmlerin büyük bir bölümü kesilmeden, orijinal halleri ile yayınlanırdı. Müjde Ar'ın Güneşin Tutulduğu Gün adlı filminin, neredeyse “erotik” olarak nitelendirilecek birçok sahnesini hiç kesilmeden izlediğimi hatırlıyorum. Keza Kemal Sunal'ın Köşeyi Döner Adam filmindeki rüya sahnesinde Kemal Sunal'ın eline bir avuç pislik düşerken, para babalarını simgeleyen bir el, bir kadın göğsü elliyordu. Bu sahne de olduğu gibi yayınlanmıştı. Üstelik bu filmler, gece 12'den sonra yayınlanan cinsten filmler de değildi. 17:00 gibi başlar, ana haber bültenine kadar sürerdi. Hakan Ural, Ünsal Emre, Erdal Tosun ve Tecavüzcü Coşkun'dan oluşan ekibin Harika Avcı'yı kaçırdığı ve bir dağ evinde sırayla tecavüz ettikleri Alışırım adlı filmi izlediğimde saat 13:00 gibiydi, çok net hatırlıyorum.

Elbette bahsi geçen filmlerde iz-

lenilmeyecek derecede, halk tabiriyle “açık” sahneler yoktu ama şimdilerde televizyon dizilerinin ilk bölümünde sansasyon yaratmak için çekilen sözde tecavüz sahnelerinden aşağı kalır yanırları da yoktu. Sanırım insanlar onun film olduğunu, yaşananların “rol icabı” olduğunu anlayabiliyorlardı. Bu yüzden o filmler günlerce konuşulmuyor, tecavüz olayları artmıyor, çocuklar arkadaşlarını taciz etmiyor, kimse küfre ve sigaraya alışmıyordu...

Anlayacağınız herkes izlediğinden zevk alıp diğer kanala geçiyor, ardından haberleri ve Bizimkiler'i izleyip yatıyordu. Herkes halinden memnundu ve Kemal Sunal'ın “eşek oğlu eşek”i masumluğunu koruyordu. Kimse Şener Şen'in “Ulan ağanın poku üstüne pok olur mu loo!” cümlesini duyduğunda “Aaa.. Ne kadar ayıp, evladımın terbiyesi bozulmasın...” demiyor, anneler Tosun Paşa'daki

hamam sahnesinde Adile Naşit çıkınca çocuklarının gözlerini kapatmıyor, kimse bu sahneden tahrik olmuyordu. Kısacası belirli kurumlar duruma müdahale edene kadar, algılarımız karışmadan yaşıyorduk ve izlediğimizden almamız gerekenleri biliyorduk. Mutluyduk yahu... Akşam Kibar Feyzo oynasa da şöyle doyasıya izlese...

Şimdi bu girizgâhtan sonra esas meseleye gelelim. İşte bu yıllarda yayınlanan filmlerimizin çoğunda gizem, merak ve biraz da tahrik duygusu uyandırmak için, karakterler birilerini ya anahtar deliğinden gizlice izler ya da dürbünle takip ederdi. Sizi bilmem ama bu durum beni çok heyecandırır, röntgenci karakter anahtar deliğine eğildiği andan sonraki planda gözükken anahtar deliği efektini ve o efektin arasından görünen görüntüyü dikkatlice incelerdim. (Hatta bazen “Acaba ben de anahtar deliğinden baksam aynı mı görürüm” diye düşünür, koşar odamın kapısı önüne eğilir içeriye bakardım ve bambaşka bir görüntü ile karşılaşınca çok üzülürdüm). Çünkü birazdan içeride yaşananları gizlice öğreneceğimi düşünürdüm ve televizyona daha da yakınlaştırdım. Genelde içeride ya bir kavga olduğunu gördüm, ya da birilerinin soyunduğunu...

Sinemamızda bu efektler 70'lerin sonuna doğru erotik bir çağrışım aracı için kullanılsa da (Feri Cansel'in Anahtar Deliği adlı erotik/komedi bir filmi dahi vardır.) ilk örneklerinde durum biraz farklıydı. Yeri geldiğinde ufacık bir çocuk katillerden kaçıp saklandığı dolabın anahtar deliğinden anne ve babasının öldürüldüğü görüyor, bazen de cinayetin

esas sebebini bildiğini söyleyen kişi olayı o an anahtar deliğinden gördüğünü iddia ediyordu. İşte bu durumdu beni heyecanlandıran; çözümleri güç bir olay üzerine kurulan filmin tüm gizeminin, o anahtar deliğinin ardında olması. Ama şu da bir gerçek ki, akılda kalıcı “gizlice gözetleme” sahnelerinin büyük çoğunluğu, izleyiciyi tahrik etmek amacı ile çekilen sahnelerdir. Bu durumun psikolojik açıdan da birçok açıklaması yapılmıştır. Merak duygusu, insanı tahrik eden ve heyecanlandıran unsurların belki de en önemlisidir...

Şimdi en çok kullanılan efekt çeşitlerini ve ne amaçla kullanıldıklarını, bizim isimlendirdiğimiz haliyle bir hatırlayalım;

• **Anahtar Deliği:**

Yerli yabancı tüm anahtar deliğinden gözetleme sahnelerinde kullanılan, artık izine pek rastlanmayan bu efekt, gözetleme efektlerinin başında gelir.

Gördüğümüz üzere, eski moda büyük anahtarların gireceği şekilde açılmış bir anahtar deliğinin

kıvrımlarına sahiptir. Aşağıdaki kareler Adile Naşit'in Hapishane Geline Hayroş adlı filminden alınmıştır. Bu sahnede Asuman Arsan, yakın arkadaşı Adile Naşit'in aldatılmasına sebep olduğunu düşündüğü kadını gözetliyor.

• **Röntgen Deliği:**

Bu “yuvarlak” efekt genellikle yakınlaştırıcı bir nesne kullanılmadan yapılan gözetlemelerde kullanılır. Gözetlenen yerin rengine göre renk değiştirebilir. Bir kütüphanede kitapların arasındaki bir delikten izleniyorsa farklı, aşağıdaki gibi duvara açılan bir delikteyse farklıdır. Aşağıdaki kareler Hülya Avşar'ın Sekreter adlı filminden alınmıştır. Bu sahnede sapkın patron, duvarına açtığı elektrik prizi deliğinden, sekreterinin soyunma odasını gözetliyordu.

• **Dürbün Gözü/Gözleri:**

Bir dürbünden baktığınız zaman, merceklerin etrafında yer alan kararmalar baz alınarak yapılmış bir efekttir. Uzaktaki karakterin ne yaptığını öğrenmeye çalışan karakterin, tek gözlü ya da iki gözlü bir dürbünü eline aldığı an, zoom (yakın/yakınlaştırılmış) objektif ile çekilen sahnelerde kullanılır. Aşağıda gördüğümüz ilk iki kare, Mete İnselel'in Ye Beni Mahmut

adlı erotik/komedi filminden alınmıştır. O sahnede Mete İnselel'in arkadaşı iki gözlü bir dürbünle, dans eden bir kadını gözetlemektedir.

Bu üç kare de Yılmaz Güney'in Arkadaş filminden alınmıştır. Bu sahnede arkadaşları, Kerim Afşar ve ailesini tek gözlü bir dürbünle gözetlemektedir. Az önce karısı ile kavga eden Kerim Avşar içkisini yudumlamaktadır.

Aklıma takılanları, anılarımı, sinemanın benim için değerini, zihnimde yer etmiş sahneleri, yüzleri, filmleri... Kısacası sinemaya dair herşeyi anlatacağım bu yazımda...

İlk olarak, sinemamızın "kötü mizaçlı" üçüncü adamlarının birinden, Muhteşem Durukan'dan bahsetmek istiyorum.

Kendisi aramızdan ayrılalı çok oldu. Ağzındaki tek tük dişleri ile çocukluğumun en ilginç oyuncularından biri olarak hatırlarım onu hep. Danyal Topatan ve kendisi her daim bir nevi tatlı kâbusum olmuştur. Korku filmi izlemek gibiydi onları izlemek. Hem korkardım hem de keyif alırdım. Bugün not defterime onu konuk etmemin sebebi babamın arkadaşı olmasıdır. Onunla ilgili küçük ama iç acıtan bir anıyı paylaşacağım sizlerle.

Üsküdar meydanındaki eski dükkânımıza aralıklarla uğrayan Muhteşem Durukan, elinde sinema afişleri ile dükkâna girer, masaya oturup henüz bağlanmamış olan emekli maaşının

bağlanması için afişlerin arkasına mektup yazar, Ankara'ya yollarmış. Bu maaşın emekli maaşı yahut sanatçı olduğu için kendisine bağlanmasını istediği bir ek gelir olup olmadığı kafamda ufak bir soru işareti. Lakin ne çıkar? İkisinden biri de olsa sinemaya emek vermiş bir sanatçının afişlerin ardına mektup yazıp devlete yollaması ne kadar normal? Belli ki ortada bir sorun var ve kendisi yaşamını normal bir şekilde idame ettiremiyor. Bu sanatçıya yardımcı olmak gerekirken, iletişimin şimdiden daha yavaş olduğu o günlerde, onu böylesine süründürmek niye? Üstelik kızının da rahatsız olduğu bir dönemmiş bu dönem. "Dükkana gelip oturur ağlardı." diyor babam. Yazık... Çok yazık...

Bu talihsiz anı, iyi bir şeye vesile oldu da kendisini bir kez daha andık. Nur içinde yatsın.

Muhteşem
DURUKAN

Kara Murat Devler Savaşıyor filminde, vergi için halkın elinden zorla mallarını almak isteyen Sör Tomas (Kadir KÖK) ve Mora askerleri, Kara Murat'ın karşısında hezimete uğrarlar. Askerleri bir bir perişan eden Kara Murat daha sonra Tomas'ı karpuz fırtınasına tutar. Yediği karpuzlardan dolayı sandalyeye yığılan Tomas'ın sandalye ile bütünleşerek attığı taklalar bir hayli ilginçtir. Aşağıda gördüğünüz üzere Tomas ve beline dolanan ip sayesinde sandalyedeki taklaları.

Bedia Hanım diyor ki:

Bedia: Mülâyim!!

Mülâyim: Mülâyim gitti. Yok yok.

Bedia: Burada ne yapıyorsun bakayım! Yoksa o Mehtap karısını mı bekliyorsun..

Mülâyim: Kimseyi beklemiyorum.

Bedia: Öyleyse yatağın altında ne işin ne ha?

Mülâyim: Kaç yıldır ben onun üstünde yattım, biraz da o benim üstümde yatsın.

Bedia: Civanım, hadi gel sana yemek pişirdim... Gel.. Gel... Aaa... Ayol oda dar mı geldi sana? Duvara hatıra fotoğrafı gibi yapıştın?

Mülâyim: Düşmanlarıma sırtımı dönmem!

Bedia: Ben senin düşmanın mıyım?

Mülâyim: Değil misin? Haydi itiraf et! Benim gözümden kaçmaz. Şüpheli hallerin var. Beni öldürmek için planlar kuruyorsun. Yalan mı?

Bedia: Evet doğru, seni kıskanıyorum Mülâyim! Kararımı verdim. Tabancam da hazır... Sen uyurken anlına dayıyorum... Dan! Dan! Dan! Dan!...

Mülâyim: Dur lan ateş etme! Kenef karı! Demek katil sensin!

Bedia: Mesela yani...

Mülâyim: Benden öğrendiğini bana satma!

Karakterin Adı: Bedia Hanım

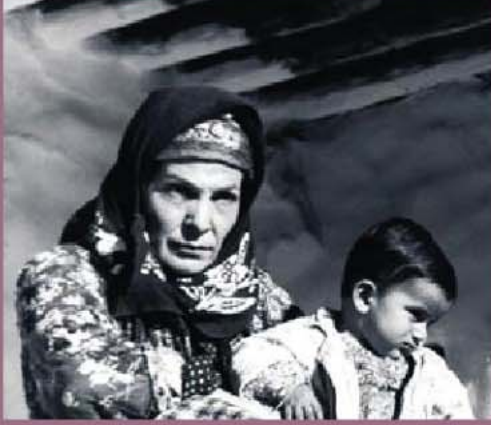
Karakteri Canlandıran: Remziye Fırtına

Karakterin Amacı: Mülâyim'i (Kemal Sunal) en kısa zamanda evinden kovmak. Ya da kiraya akıl almaz bir zam yapmak...

Şu An Ne Yapıyor?: Evinin önünden 3. köprü geçeceğinden, belediye ile mahkemelik oldu. Kendisinin yetişemediği davalara Mülâyim gidiyor. Bu arada 'Mülâyim Ters' 127 yaşında hakkın rahmetine kavuştu.

Aliye RONA

Değerli oylarınız ile sonuçlanan anketimizde, Türk Sineması'nın En Kötü Kadını 'Aliye Rona' olarak belirlenmiştir.

Kullanılan Toplam Oy: 60

1. Aliye Rona : 27 oy
2. Lale Belkıs : 14 oy
3. Güzin Özipek : 8 oy
4. Eva Bender : 3 oy
5. Suzan Avcı, Bedia Muvahhit ve Mualla Sürer : 2'şer oy
6. Ayfer Feray ve Semiramis Pekkan : 1'er oy

*Diğer sanatçılarımıza oy kullanılmamıştır.

“Üçüncü Adamlara Dair”
(Süheyl EĞRİBOZ)
Belgeseli

18.08.2013 Pazar
Saat: 20.30’da

Tekrar (06.30)

Belgesel’de

Üçüncü Adam

ASPRO
Produksiyon